

I. DATE INTRODUCTIVE**PATJ – BRAȘOV 4****I.1. CADRUL DE ELABORARE****I.2. DOMENII – ȚINTĂ****I.3. EVALUAREA SITUAȚIEI EXISTENTE****I.4. FUNDAMENTAREA OBIECTIVELOR****I.1. CADRUL DE ELABORARE**

Lucrarea de față reprezintă faza a 4-a a PATJ -Brașov “Sinteză, plan de măsuri”, precedat fiind de faza 1 “Tema-program”, faza a 2-a “Analiza existentului, dis-funcționalități” și faza a 3-a “Propuneri, direcții de dezvoltare”.

Prezentul Plan de Amenajare a Teritoriului a fost elaborat în conformitate cu legislația în vigoare și caietul de sarcini care a stat la baza licitației de atribuire. Principalul act normativ care a stat la baza PATJ a fost Legea Amenajării Teritoriului și a Urbanismului nr.350/2001, corelată cu legi conexe inclusiv programe guvernamentale.

De asemenea, s-au avut în vedere principii și elemente din “Ghidul de elaborare a documentațiilor tip PATJ” (proiect aflat în fază de avizare) precum și date preliminare din “Recensământul populației și locuințelor 2002”. Numeroase informații au rezultat din documentațiile preliminare comandate de Consiliul Județean Brașov ori au fost puse la dispoziție, cu amabilitate, de structurile tehnice din cadrul CJ. Brașov și alte instituții.

Totodată, s-au luat în considerare recomandările și prevederile instituțiilor Uniunii Europene privind amenajarea teritoriului continental precum Schema de dezvoltare a spațiului european (Europa 2000+), Agenda 21, concluziile întâlnirii CEMAT de la Hanovra 2000, ca și concluzii extrase din proiectele CADES, Interreg II, ESTIA etc.

I.2. DOMENII – ȚINTĂ

În toate fazele de elaborare s-a urmărit situația, posibilă evoluție și șansele de ameliorare dintr-un număr de domenii prioritare precum:

S. Structura socio-demografică

- repartitia teritorială a populației
- comunitățile destructurate
- educația, accesul la servicii
- folosirea forței de muncă

E. Potențialul economic

- cartarea valorică a teritoriului
- economia agrară, industria extractivă
- marile concentrări industriale
- oportunitatea unor noi zone economice
- sectorul serviciilor
- rolul activităților turistice

T. Profilul teritorial

- axe de dezvoltare a județului
- monitorizarea mediului natural
- ponderarea extinderii rețelei de localități
- rolul rețelei de dotări publice
- rezerve spațiale pentru activități economice
- contribuția patrimoniului cultural
- comunicațiile exterioare și accesibilitatea locală
- evoluția resurselor energetice
- gospodărirea complexă a apei

**I.3. EVALUAREA SITUAȚIEI
EXISTENTE**

În inventarul disfuncționalităților caracterizând situația actuală s-a încercat evidențierea celor de importanță majoră (națională, regională) și celor vitale pentru județ. Ele s-au grupat în 5 categorii principale:

- absență, subdimensionare
- reducere cantitativă
- degradarea calității
- intervenții parazitare
- efecte colaterale dăunătoare

S-a constatat că ponderea majoră este reprezentată de reducerile cantitative și degradările de calitate, dar pentru unele obiective pot fi determinante și disfuncționalitățile legate de absența sau subdimensionarea componentelor specifice.

În situația cea mai critică se află **structura socio-demografică** care a înregistrat o descreștere numerică sensibilă și o dezechilibrare notabilă prin îmbătrânire și înmulțirea populației lipsite de educație. O primă concluzie este că

efectele procesului de tranziție (ruralizarea, sărăcirea) se suprapun cu tendințele generale de pe continent (scăderea numerică).

Nu mult mai bună este starea **potențialului economic** unde activitățile de exploatare-extracție, prelucrare și producție de mașini și bunuri a scăzut dramatic. Progrese locale s-au înregistrat în domeniul producției agro-alimentare, forestiere și, mai ales, în domeniul serviciilor (micile ateliere și sectorul financiar-bancar). Se poate vorbi despre o destructurare a economiei județene datorate lipsei de adaptare rapidă la economia liberală.

Situația **profilului teritorial** pare sensibil mai bună. S-au produs ameliorări în infrastructura de circulație-transport, și, parțial, în reconsiderarea protecției mediului (și ca urmare a reducerii producției industriale). Un timid reviriment se observă în domeniul locuirii ca urmare a construcției intensive, deși în planul confortului se constată o creștere a decalajului între urban și rural, datorită deteriorării situației serviciilor publice și infrastructurii locale. În profil teritorial nu absența unor componente, cât calitatea acestora creează disfuncționalități.

În ansamblu, județul Brașov, care până în 1990 s-a bucurat de un statut special, a fost afectat de dificultățile perioadei de tranziție rezultând o sensibilă descreștere a nivelului de viață al populației, mai ales în mediul rural.

BILANT TERITORIAL ¹	1992		2002	
	HA	%	HA	%

¹ Sursa: Directia Judeteana de Statistica

TEREN AGRICOL , din care :	297.519	55,5	297.367	55,4
o culturi	118.175	22,0	118.151	22,0
o livezi, vii	2.888	0,6	2.749	0,5
o pășuni, fânețe	176.456	32,9	176.467	32,9
TEREN NEAGRICOL , din care:	238.790	44,5	238,942	44,6
o păduri ²	199.315	37,2	199.315	37,2
o ape	6.645	1,2	6.645	1,2
o drumuri	6.391	1,2	6.391	1,2
o construcții si curți	17.576	3,2	17.726	3,3
o altele	8.865	1,6	8.865	1,6
TOTAL GENERAL	536.309	100,0	536.309	100,0

I.4. FUNDAMENTAREA OBIECTIVELOR

Cercetarea disfuncționalităților majore a permis diagnosticarea specifică pe subzone ale județului. Astfel, în Țara Bârsei încetinirea activităților economice tradiționale a fost contrabalansată de funcțiunile administrative și dezvoltarea sectorului serviciilor. În schimb, în Țara Făgărașului și Zona Rupea, peste degradarea industriei s-au adăugat efectele subdimensionării ori absenței unor alternative economice. Disparitățile între Țara Bârsei și celelalte 2 subzone s-au tradus în raportul 2/1 la câștigul salarial mediu net.

Aceste variații sânt dublate de regresul demografic în mediul urban (Făgăraș scade cu 1/5, Victoria și Rupea cu c. 1/10-1/13 din cifra înregistrată în 1992) la care se adaugă repartiția inegală a activităților economice, reducerea numărului firmelor cu expertiză recunoscută, absorbirea modestă a investițiilor străine, absența relativă de la diverse programe de finanțare etc.

Pentru corectarea acestor dezechilibre se propune ca obiectiv principal **“dezvoltarea economică și socială echilibrată a regiunilor și zonelor, cu respectarea specificului acestora”**. Cum ritmurile de evoluție ale Țării Bârsei sunt sensibil mai mari decât cele ale Țării Făgărașului și Zonei (Țării) Rupea se

² Suprafața destinată padurii, nu neaparat împadurita.

propune acceptarea unei complementarități în baza căreia ultimele două subregiuni vor trebui stimulate **cantitativ**, chiar preluând subfuncții economice din Țara Bârsei, care va trebui încurajată să se dezvolte **calitativ**.

Se iau în considerare 2 etape: **Până în 2004** se va încheia tranziția economică (privatizarea și re tehnologizarea industriei, fundamentarea serviciilor, stoparea declinului economic, atenuarea descreșterii populației) și se vor efectua lucrări în profil teritorial (cadastrarea, baza de date, clarificarea proprietății publice, delimitarea principalelor zone funcționale etc.) **Intre 2004-2007** se va intra în normalitate (pregătind accesul în UE), considerând o dezvoltare economică constant ascendentă și stoparea descreșterii demografice, transpuse în profil teritorial prin adecvarea principiilor deduse din Perspectivele de Dezvoltare ale Spațiului European (ESDP).

**Aprecierea domeniilor demografic, economic și teritorial în 2002
(comparativ cu 1990)**

				0%	100%	200%	
Dome nii	Dome nii țintă	Codul din	Familii de disfun cționali ități				Observații
Structura socio- demografică	●	S 1-3	Structura populației				→
	●	S 1,6	Dezvoltarea umană				↗
	●	S 5	Ocuparea forței de muncă				→
Potențial economic	●	E 1	Agricultura				↗
	●	E 2,4	Exploatarea resurselor				→
		E 5	Industria prelucrătoare				→
	●	E 5	Industria constructoare de mașini				↗
	●	E 5	Industria bunurilor de consum				↗
	●	E 6,8	Serviciile				↗↗
Profil teritorial	●	T 1-4	Protecția mediului				↗
	●	T 5-8	Rețeaua de localități				→
		T 10	Locuirea				↗
		T 9, 11,	Dezvoltarea și echipamentele				↗
	●	T 15, 16	Infrastructura hidrotehnică				↗
	●	T 13,14	Infrastructura de circulație				↗
	●	T 17, 18	Infrastructura energetică				↗